

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 10 juli 2020
Betreft Gezamenlijk Programma Natuur

Ons kenmerk

DGNVLG / 20188557

Bijlage

1

Geachte Voorzitter,

Hierbij informeer ik u mede namens de provincies over de hoofdlijnen van het gezamenlijk programma Natuur. Het gezamenlijke programma is aangekondigd in mijn brief aan uw Kamer over de structurele aanpak stikstof van 24 april (Kamerstuk 35 334, nr. 82). Rijk en provincies hebben op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt over de invulling en verdere uitwerking van het programma. Deze afspraken kunt u terugvinden in de bijgevoegde notitie hoofdlijnen Programma Natuur.

De natuur vormt de basis voor ons bestaan: gezonde bodem, schoon water, schone lucht. Bovendien laat de coronacrisis zien dat natuur ook essentieel is voor ons welbevinden. Met het Programma Natuur gaan Rijk en provincies samen de natuur de komende jaren verder versterken en verbeteren. Want zonder intensivering van het beleid gaan we de instandhoudingsdoelen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, die zo belangrijk zijn voor onze natuur, niet halen.

In de Kamerbrief van 24 april 2020 heeft het kabinet aangekondigd tot en met 2030 jaarlijks een substantieel bedrag, oplopend naar € 300 mln., beschikbaar te stellen voor natuurherstel en natuurontwikkeling, en dit uit te werken in het gezamenlijke Programma Natuur. Belangrijke hoofdlijn van het programma is om condities te realiseren voor een gunstige staat van instandhouding (SvI) van alle soorten en habitats onder de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR). We streven hiermee, in samenhang met de andere maatregelen in de structurele aanpak stikstof, aan de eisen te voldoen die de VHR stelt (artikel 6 lid 1 en 2). Voor 2030 verwachten we dat we met de te nemen maatregelen naar 70% doelrealisatie komen met specifiek aandacht voor stikstofgevoelige natuur. De inzet richt zich vooral op maatregelen in en rond beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland). De uitwerking van deze hoofdlijn vindt plaats in een uitvoeringsprogramma als aanvulling op het bestaande natuurpact.

De hoofdlijnen van het Programma Natuur borduren voort op het gezamenlijke ambitiedocument Nederland Natuurpositief (2019) en op de bestaande afspraken van provincies en Rijk in het Natuurpact (2013). Het programma maakt onderdeel uit van de structurele aanpak die erop is gericht de Nederlandse natuur in een gunstige staat van instandhouding te brengen door een samenhangende inzet van maatregelen die gericht zijn op vermindering van stikstofemissie, verbetering van

natuur, en vergroting van natuurinclusief areaal. Deze opgave wordt opgepakt in samenhang met andere maatschappelijke opgaven zoals de klimaatopgave, landbouw- en energietransitie.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20188557

Rijk en provincies hebben afgesproken om nog dit jaar een uitvoeringsprogramma natuur uit te werken. Dit zal uiteindelijk leiden tot nieuwe bestuurlijke afspraken, waarbij het huidige Natuurpact wordt aangevuld. Bij de uitwerking van dit uitvoeringsprogramma werken wij nauw samen met natuurbeheerders, maatschappelijke organisaties en medeoverheden. In het uitvoeringsprogramma zal inzichtelijk gemaakt worden welke maatregelen in en in de omgeving van natuurgebieden in de komende periode genomen worden in het kader van de extra middelen die het kabinet beschikbaar heeft gesteld voor natuurherstel.

Naast het uitvoeringprogramma werken Rijk en provincies aan een agenda 'natuurinclusief' waarin voor de langere termijn de ambities en kansen voor een natuurinclusieve samenleving in beeld worden gebracht, met versterkte aandacht voor de natuur in onze nabije omgeving, zowel binnen als buiten natuurgebieden. In de komende periode zal ik uw Kamer informeren over de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma, voorafgaand aan de te maken bestuurlijke afspraken in het kader van de aanvulling van het Natuurpact.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit